

454/1

SLĄSKIE 5378

1. Obiekt
dworzec kolejowy w Maczkach

2. Czas powstania
poł. XIX w.
1847-1850

3. Miejscowość
Maczki SOSNOWIEC -

4. Adres
Maczki, Sosnowiec, ul. Krakowska
nr hipoteczny brak danych w pobliżu nr 13

5. Przynależność administracyjna
województwo katowickie
gmina pow. miejski sosnowiec

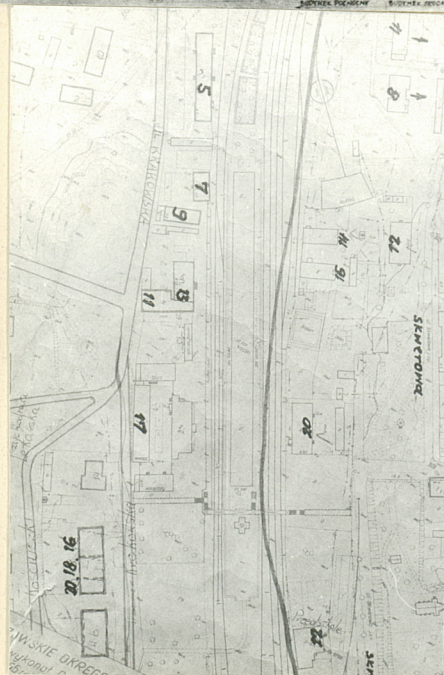
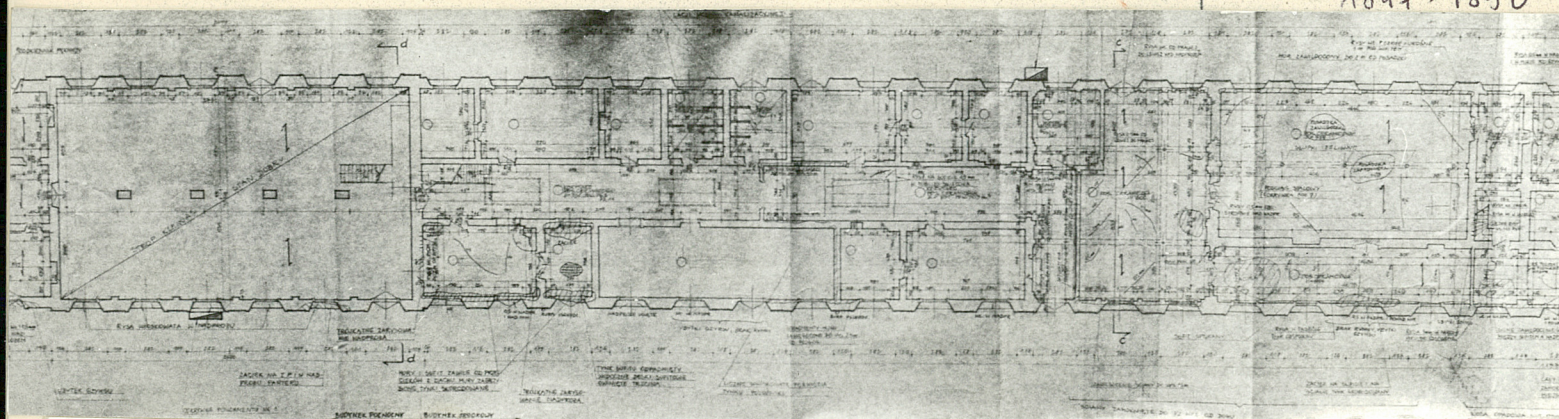
6. Poprzednie nazwy miejscowości
Maczki

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975
województwo katowickie
powiat będziński

8. Właściciel i jego adres
Oddział Budynków kolejowych
Katowice

9. Użytkownik i jego adres
PKP Maczki:
Odcinek Łączności
Naczelnik Stacji

10. Rejestr zabytków
807/67 9XII 1967
Nr..... data.....

autor zdjęć Marek Ułaszyn
data wykonania 10 VIII 1984 r.
miejsce przechowywania negatywów

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Po wybudowaniu linii Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej w latach 1839-1848, powstaje budynek stacji granicznej, projektu H. Markoniego.

W budynku znajdują się pomieszczenia dworcowe oraz mieszkania dla pracowników kolei.

Obecnie w budynku oprócz pomieszczeń dworcowych znajdują się również pomieszczenia magazynowe, warsztatowe i socjalne.

Dworec wybudowany wg proj. Teofila Schüllera (ojca Stefana Schüllera) w latach 1847-1850; on też prowadził budowę. Informacje pochodzą z państwowego spisanego w 1865 r. przez jego matkę Julię z Goebeln Schüllerów.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Budynek leży na terenie obecnej dzielnicy miasta Sosnowca Maczek między dwoma rozgałęzieniami torów kolejowych, między ul. Krakowską i Skwerową. Jest to budowla murowana z cegły, częściowo podpiwniczona. Fundamenty kamiennie-ceglane, ściany nośne ceglane, działowe szkieletowe drewniane. Stropy piwnic ceglane odcinkowe na stalowych dźwigarach, stropy pięter drewniane belkowe. dachy: płatwiowokleszczowe, krokwiowo-płatwiowe na 2 rzędach pochyłonych stolców, krokwiowo-płatwiowe o konstrukcji namiotowej w częściach skrajnych. Pokrycie dachu papą. Po obu stronach budynku pulpitowe zadanie peronów wsparte na żeliwnych kolumnach i wspornikach.

Budynek wzniesiony na planie wydłużonego prostokąta, złożony z 3 części: skrajnych piętrowych i środkowej parterowej. Wewnątrz trzy klatki schodowe: w południowej i północnej schody do piwnic kamienne, na piętro drewniane, w klatce północnej kamienne i żelbetowe, na poddasze drewniane; klatka schodowa środkowa stalowa.

W piętrowych budynkach północnym i południowym drewniane świetliki na osi budynku wsparte na konstrukcji kratowej. Posadzki piwnic ceglane, parteru ceramiczne i podłogi drewniane, na piętrach podłogi białe. W pomieszczeniu przychodni ozdobny kominek. Oprócz tego w budynku znajdują się pomieszczenia dworcowe/kasa, poczekalnia, przechowalnia bagażu itp./biurowe, warsztatowe, magazynowe.

Na parterze części połudn. i środkowej znajdują się sale z bogatym wystrojem architektonicznym ścian i sufitów: bogato profilowane gzymsy, stiuki, pilastry, kolumny żeliwne.

Elewacje artykułowane jednostajnym rytmem okien w głębokich prostokątnych wnękach. Na 1 piętrze okna na osiach zamknięte półkoliście.

W budynku istnieje instalacja wod.-kan., elektryczna, telefoniczna.

14. Kubatura 24 785 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 3050 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne dworzec kolejowy i mieszkania	17. Użytkowanie obecne dworzec kolejowy, mieszkania przychodnia lekarska, magazyn
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Brak danych o przeprowadzonych remontach.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan fundamentów dobry, ściany piwnic silnie zawilgocone, brak spękań. Ściany parteru spękane, zawilgocenia, odparzenia tynków. Rysy nad nadprożami. Na piętrze widoczne zarysowania na ścianach poprzecznych, murach kominowych, Korozja cegły w ścianach piwnic i parteru. Stan sklepień piwnic i stropów nad parterem niezadowalający, widoczne odparzenia tynków, stropy w budynku środkowym w stanie awaryjnym, w skrzydle południowym w pomieszczeniach skrajnych zawalone. Nieszczelne pokrycie dachu, przerwana ciągłość rur spustowych, nieszczelna instalacja wod.-kan., zniszczone ofasowania kominów i murów ogniowych. Zniszczone posadzki na 1p., wystrój sztukatorski sal, stolarka drzwiowa i okienna.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Naprawić uszkodzone pokrycie dachu, uzupełnić brakujące odcinki rynien i rur spustowych, wymienić tynki wewnątrz, wymienić stolarkę, wymienić część strpów, wykonać instalację wentylacyjną i ogrzewczą.			

1. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Dokumentacja architektoniczna opr. przez PPPKZ Oddział
w Krakowie, Oddział Budynków w Jaworznie 63v
Opinia konstrukcyjna - Oddział Budynków w Jaworznie

22. Bibliografia

M. Kantor-Mirski - "Z przeszłości Zagłębia Dąbrowskiego
i okolic" 1931¹⁹³⁴

Matgorzata Omilanowska, Stefan Szyller 1857-1933,
Warszawa 1995, s. 26.

3. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

brak danych

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Marzena Worosz-Ułaszyn

Marek Ułaszyn

26. Sprawdził

1. Miejscowość

Sosnowiec - Maczki

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Dworzec Kolejowy

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Uzupełnienie rubryki 11 /zdjęcia/

Wkładkę założył: Marzena Worosz-Ułaszyn

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: